

APSTIPRINU

Memoriālo muzeju apvienības direktore

Rita Meinerte

2022. gada 8. jūnijā

Memoriālo muzeju apvienības

PUBLISKAIS PĀRSKATS par darbu 2021. gadā

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA.....	3
1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra.....	3
1.2. Politikas jomas vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga, un tās darbības virzieni.....	4
1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi.....	5
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI.....	6
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	6
2.2. Iestādes darbības rezultāti.....	9
2.2.1. Vadības un organizatoriskā darba prioritātes un veiktie uzdevumi.....	9
2.2.2. Krājuma darbs.....	9
2.2.3. Pētniecības darbs.....	11
2.2.4. Ekspozīcijas un izstādes.....	12
2.2.5. Darbs ar apmeklētājiem, muzeju pedagoģiskās programmas un realizētie projekti.....	13
2.2.6. Nozīmīgākie saimnieciskie darbi.....	16
2.3. Pakalpojumi un uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā.....	16
2.3.1. Bezmaksas pakalpojumi.....	16
2.3.2. Maksas pakalpojumi.....	17
2.3.3. Darba laiks.....	17
3. PERSONĀLS.....	19
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	21
4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	21
4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar iestādes darbu.....	23
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru.....	23
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	24
5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kas tiks turpināti.....	24
5.2. Galvenie uzdevumi, pasākumi un sadarbības projekti, pētījumi.....	24
5.3. MMA finanšu saistības.....	24

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Memoriālo muzeju apvienība (turpmāk – MMA, apvienība) ir kultūras ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Darbību sākusi 2009. gada 1. oktobrī un izveidota ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnijā izdoto rīkojumu Nr. 369 „Par valsts aģentūras „Rakstniecības muzejs un Rakstniecības, teātra un mūzikas kolekciju krātuve” un valsts aģentūras „Memoriālo muzeju apvienība” izveidi un valsts aģentūras „Rakstniecības, teātra un mūzikas muzejs”, valsts aģentūras „Ojāra Vācieša memoriālais muzejs” un valsts aģentūras „Andreja Upīša memoriālais muzejs” reorganizāciju”.

MMA darbības mērķis – Latvijas kultūrvēsturei nozīmīgu personību – Raiņa un Aspazijas, Jāņa Akuratera, Krišjāņa Barona, Jaņa Rozentāla, Rūdolfa Blaumaņa, Andreja Upīša un Ojāra Vācieša – dzīves un radošās darbības mūsdienīga atklāsmē memoriālajā vidē.

Memoriālo muzeju apvienības darbības tiesiskais pamats ir Nolikums (Ministru kabineta noteikumi Nr. 927, izdoti 2012. gada 18. decembrī). Apvienība darbojas saskaņā ar Muzeju likumu, likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, Autortiesību likumu, ievēro ICOM Profesionālās ētikas kodeksu un citus Latvijas Republikas un starptautisko tiesību normatīvos aktus un dokumentus.

MMA darbu vada direktors. Muzeju apvienības direktoru amatā ir iecēlis kultūras ministrs, izvērtējot Latvijas Muzeju padomes sniegtos priekšlikumus. MMA darbību realizē: administrācija (direktors, direktora vietnieks attīstības darbā, grāmatvedis, saimniecības pārzinis, personālvadības un lietvedības speciālists, sabiedrisko attiecību speciālists, mākslinieks, IT speciālists) un struktūrvienības.

MMA veido seši kultūras personību muzeji ar apakšstruktūrvienībām, un aptver desmit memoriālu ekspozīciju vietas:

Jāņa Akuratera muzejs Ojāra Vācieša ielā 6a, Rīgā;

Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs Alberta ielā 12, dz. 9, Rīgā;

Krišjāņa Barona muzejs Krišjāņa Barona ielā 3, dz. 5, Rīgā;

Ojāra Vācieša muzejs Ojāra Vācieša ielā 19, Rīgā;

Andreja Upīša memoriālais muzejs:

Andreja Upīša memoriāldzīvoklis Brīvības ielā 38, dz. 4, Rīgā;

Andreja Upīša memoriālmāja ar dārzu Daugavas ielā 58, Skrīveros, Skrīveru novadā;

Raiņa un Aspazijas muzejs:

Raiņa muzejs „Tadenava” Dunavas pagastā, Jēkabpils novadā,

Raiņa muzejs „Jasmuiža” Aizkalnē, Preiļu novadā,

Raiņa un Aspazijas māja Baznīcas ielā 30, Rīgā,

Raiņa un Aspazijas vasarnīca Jāņa Pliekšāna ielā 5/7, Jūrmalā.

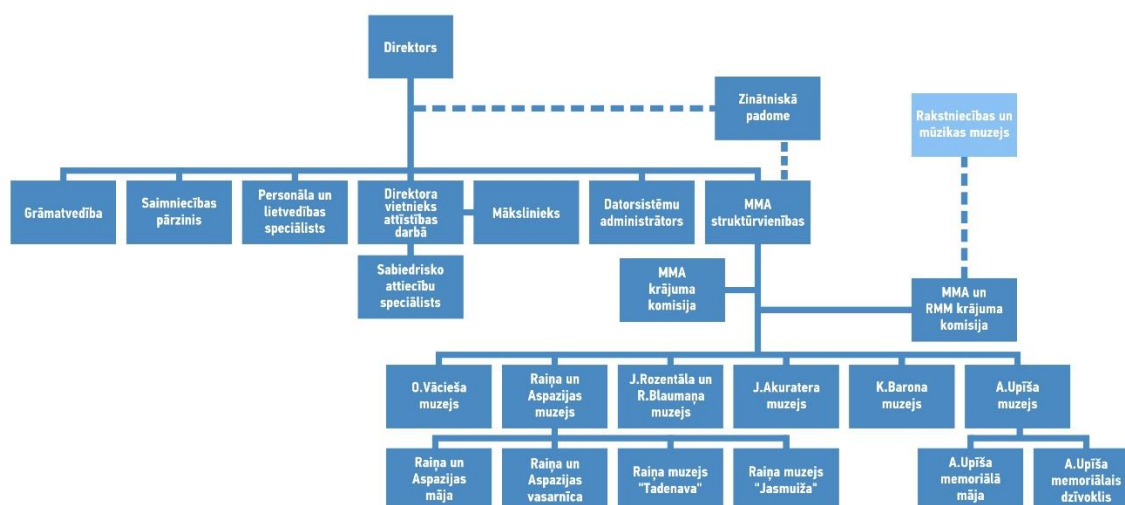
Muzeju apvienībā darbojas Muzeju vadītāju padome, Zinātniskā padome, Krājuma komisija, kā arī Memoriālo muzeju apvienības un Rakstniecības un mūzikas muzeja apvienotā Krājuma komisija.

MMA ir akreditēta ar Kultūras ministrijas 19.12.2017. lēmumu Nr. 2.5-2-94 uz pieciem gadiem līdz 2022. gada 18. decembrim, akreditācijas apliecība Nr. 114A, 19.12.2017.

Juridiskā adrese: Ojāra Vācieša iela 19, Rīga, LV-1004.

Reģistrācijas numurs: 90009175706.

Memoriālo muzeju apvienības struktūras shēma

1.2. Politikas jomas vai funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga, un tās darbības virzieni

MMA mērķis, funkcijas un uzdevumi ir noteikti nolikumā (MK noteikumi Nr. 927, 18.12.2012.).

MMA ir šādas funkcijas:

- komplektēt un apstrādāt kultūrvēsturiskos materiālus par personību dzīvi un radošo darbību;
- nodrošināt Nacionālā muzeju krājuma pieejamību sabiedrībai, tai skaitā MMA muzeju ekspozīcijās;
- veikt personību dzīves un radošās darbības zinātnisko izpēti;
- organizēt ar personību dzīvi un radošo darbību saistītus izglītojošus pasākumus, nodrošinot komunikāciju ar sabiedrību.

MMA veic šādus uzdevumus:

- vāc ar personībām saistītās laikmeta liecības par viņu dzīvi un daiļradi;
- nodrošina pamatinformāciju par muzeja priekšmetiem, kā arī Nacionālā muzeju krājuma zinātnisko izpēti;
- veido krājuma materiālu informatīvo datubāzi un digitalizē materiālus Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam;
- uztur memoriālās ekspozīcijas un vidi kā komunikācijas pamatformu;
- izstrādā ekspozīciju un izstāžu koncepcijas, plānus un projektus;
- iekārto un uztur ekspozīcijas un izstādes, nodrošinot iespējami plašu Nacionālā muzeju krājuma pieejamību;
- sagatavo ekskursijas, lekcijas, referātus, ziņojumus, publikācijas, muzejpedagoģiskas programmas un ar muzeju apvienības darbības mērķi saistītus pasākumus;
- izstrādā un īsteno nacionāla un starptautiska mēroga projektus;
- nodrošina muzeju apvienības pasākumu publicitāti un veido tās tēlu sabiedrībā.

MMA darbības virzieni:

- Nacionālā muzeju krājuma pētniecība, krājuma materiālu informatīvās datu bāzes papildināšana, A. Upīša un O. Vācieša memoriālo muzeju krājuma uzturēšana, citu institūciju krājuma priekšmetu eksponētās daļas saglabāšana;
- personību dzīves un radošās darbības izpēte kultūrvēsturiskā kontekstā;
- Nacionālā muzeju krājuma un pētniecības rezultātu pieejamības nodrošināšana, komunikācijas ar sabiedrību evolūcija;
- Muzeju ēku un telpu – memoriālās vides – atjaunošana un attīstība;
- Muzeju un apvienības darbības un attīstības nodrošināšana.

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi

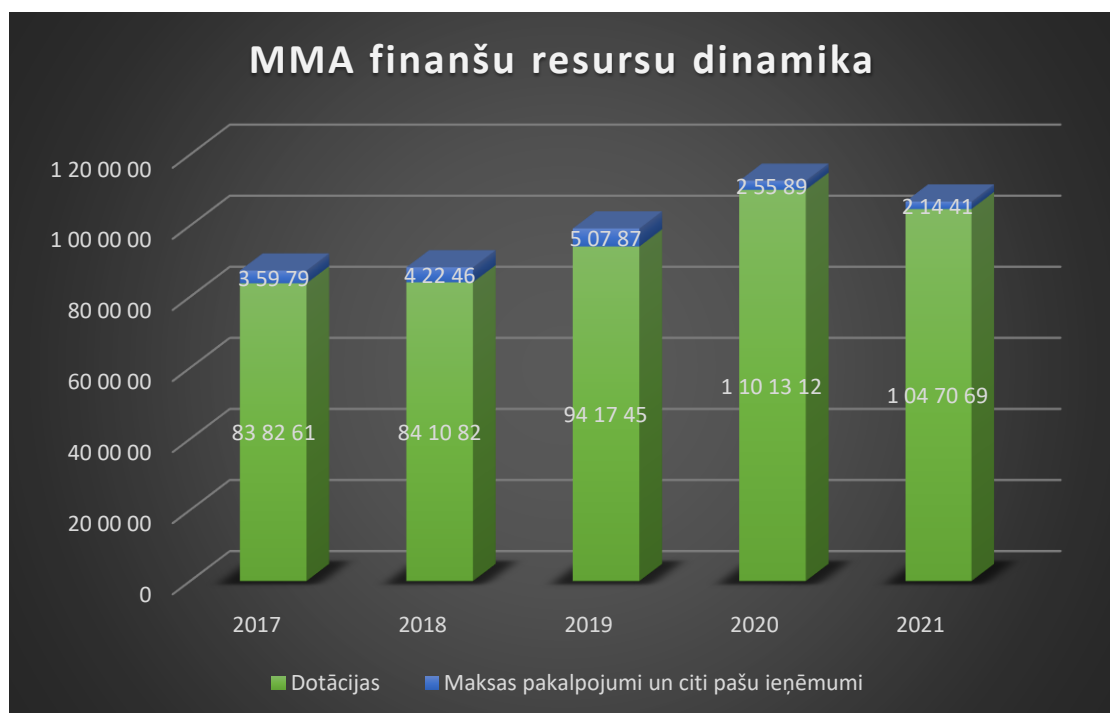
2021. gadā tika noteiktas šādas prioritātes:

- ilgtspējīgas attīstības mērķu adaptācija un ieviešana apvienības muzeju darbībā;
- personību kolekciju pētniecība, rezultātu publiskošana digitālu izstāžu un stāstu formātā personību stāstu vietnē www.memorialiemuzeji.lv;
- iekārtot izstādi “50 Rozentāla zīmējumi” J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā;
- Raiņa muzeja “Jasmuiža” centrālās ēkas atjaunošanas un jaunas ekspozīcijas izveides virzība, īpaši – ekspozīcijas dizaina un tehniskā projekta izstrāde;
- muzejpedagoģiskā piedāvājuma kapacitātes pilnveide, tostarp esošo muzejpedagoģisko programmu piemērošana realizēšanai attālināti, īstenojot programmu “Latvijas skolas soma”;
- sadarbība ar Latvijas Laikmetīgās mākslas centru, rīkojot starptautisko laikmetīgās mākslas festivālu "Survival Kit" MMA muzejos;
- pasākumu cikli par sabiedrībai aktuālām tēmām apvienības muzejos to pilnvarojuma kompetencē.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1.Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (eiro) 2021. gadā

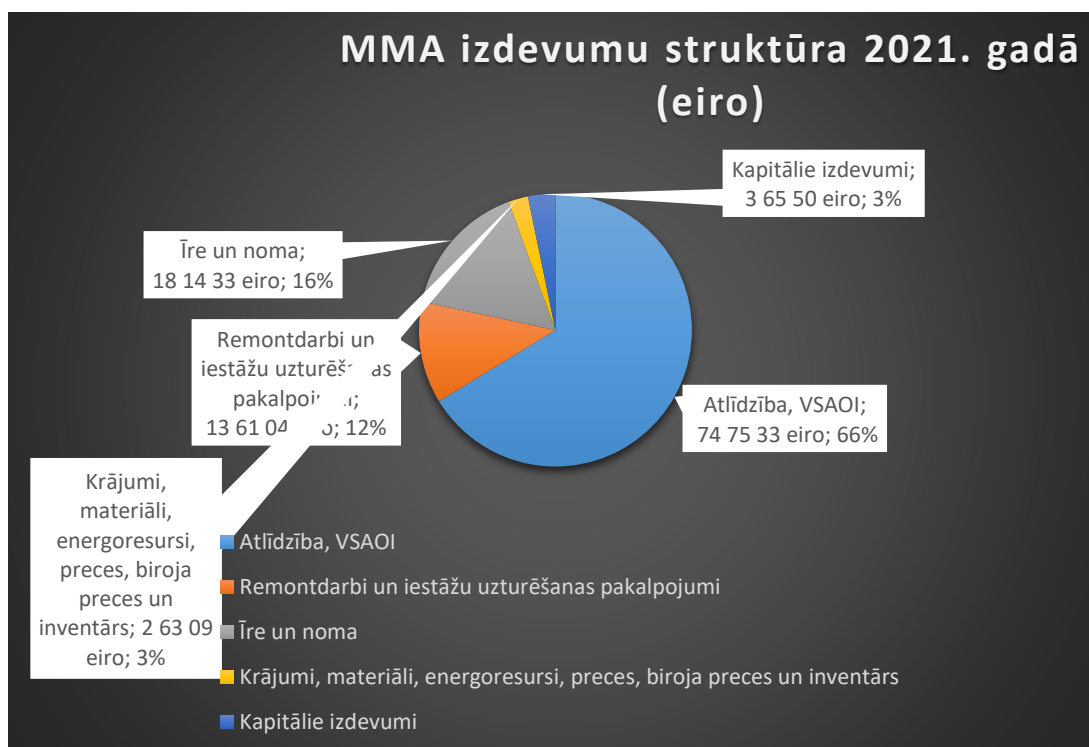
Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 209 140	1 151 600	1 128 041
1.1.	dotācijas	1 162 744	1 106 580	1 106 580
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	26 635	45 000	21 441
1.3.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu atlikums gada sākumā	19 690	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	71	20	20
1.5.	Transferti	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	1 209 069	1 127 929	1 127 929
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 100 648	1 091 379	1 091 379
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 100 648	1 091 379	1 091 379
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	108 421	36 550	36 550

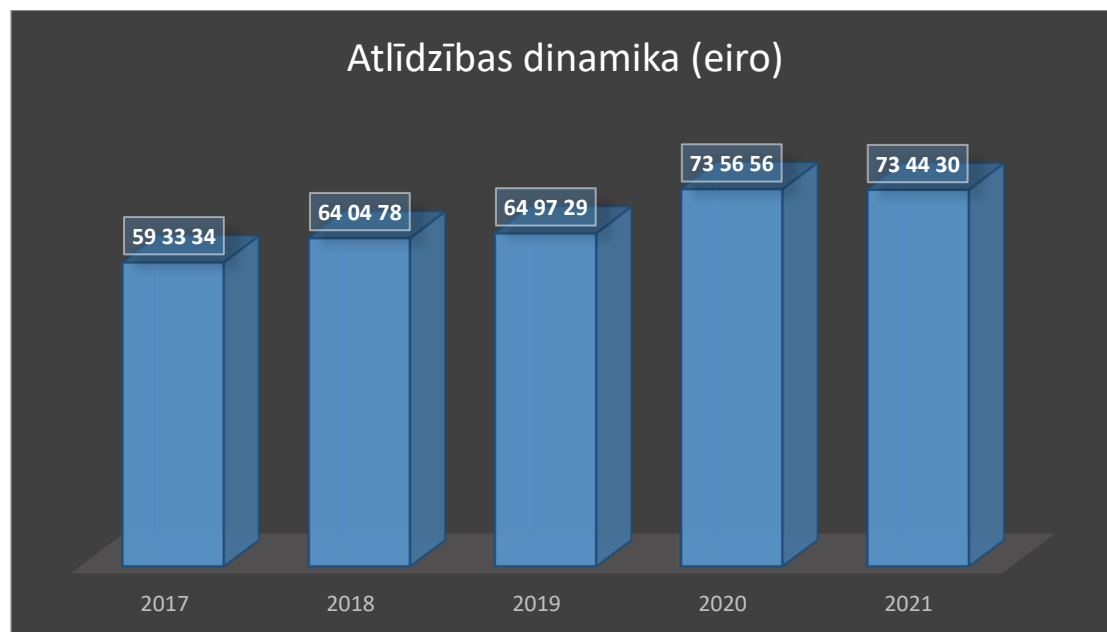
2021. gadā iestādes darbību būtiski ietekmēja koronavīrusa *Covid-19* pandēmija un tās ierobežošanas pasākumi. Muzeji apmeklētājiem bija slēgti no 2020. gada 21. decembra līdz 2021. gada 5. jūnijam un no 21. oktobra līdz 16. novembrim. Arī laikā, kad muzeji bija atvērti apmeklētājiem, darbs tika organizēts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” un to grozījumu aktuālajām prasībām.

Uz laiku slēgtie muzeji un epidemioloģiskie ierobežojumi rezultējās pašu ieņēmumu kritumā gandrīz par 20% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kurā savukārt bija vērojams gandrīz 48% kritums salīdzinājumā ar 2019. gadu (jeb gadu pirms pandēmijas). Pašu ieņēmumu plāns netika izpildīts par 23 559 eiro.

No kārtējiem izdevumiem lielāko daļu sastāda ar atlīdzību saistītie izdevumi, t.sk. ar atalgojumu saistītie izdevumi – 734 430 eiro.

Vidējais atalgojums uz 1 slodzi mēnesī pirms nodokļu nomaksas bija 807 eiro, speciālistiem (t.sk. muzeju vadītājiem) – 977 eiro, kas ir mazāks nekā 2021. gadā valstī aprēķinātā strādājošo vidējā darba samaksa mēnesī pirms nodokļu nomaksas: 1277 eiro, būtiski atpaliekot arī no vispārējās valdības sektorā strādājošo vidējās darba samaksas 1268 eiro (pēc CSP datiem).

MMA 2021. gadā tika piešķirti papildus finanšu līdzekļi no šādām programmām un apakšprogrammām:

1) Valsts kultūrkapitāla fonda programmām un projektu konkursiem, t.sk. līdzekļu neparedzētiem gadījumiem un Kultūras ministrijas programmas “Kultūras projekti un investīcijas”, apakšprogramma “Latvijas valsts simtgades programma”, izlietojums:

- Zinātniskie lasījumi “Dzīvnieku brīvība: Aspasia@Aimalium”, Raiņa un Aspazijas māja (750 eiro);
- J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzeja halles divu vēsturisko durvju restaurācija (3500 eiro);
- Sarunu cikls ar romānu sērijas “Es esmu...” autoriem Andreja Upīša memoriālajā muzejā (536 eiro);
- Dzejas dienas Jasmuižā, Raiņa muzejā “Jasmuiža” (300 eiro);
- Sarunu cikls “Latvietis un viņa izvēle XX gadsimtā”. Trešā diskusija “Kreisums XX gadsimta sākumā”, Andreja Upīša memoriālajā muzejā (300 eiro);
- Sajūtu ceļojums Raiņa un Aspazijas vasarnīcā, programma cilvēkiem ar redzes traucējumiem (13 000 eiro);
- Tiesšaistes nodarbība “Zelta krātiņā: LPSR elite” (768 eiro).

2) Kultūras ministrijas valsts budžeta programmā 21.00.00 “Kultūras mantojums” muzeju atbalstam paredzēto finanšu līdzekļu sadales konkursā iegūts finansējums un īstenoti šādi muzeja piedāvājuma attīstības projekti – 41 584 eiro:

- Izstāde “Piecdesmit Rozentāla zīmējumi” (19 722 eiro);
 - Ekspozīcijas “Dzejnieka tapšana” dizaina un tehniskais projekts (21 862 eiro)
- 3) Kultūras ministrijas programmas “Kultūras projekti un investīcijas”, apakšprogramma “Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas”:
- Muzeju nakts 2021 (389 eiro).
- 4) Kultūras ministrijas piešķirtie līdzekļi neparedzētiem gadījumiem:
- Covid-19 izplatības seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumu ietvaros finanšu situācijas stabilizēšanai kultūras mantojuma iestādēs (40 000 eiro).

Muzeju darbības un uz apmeklētāju orientētas attīstības nodrošināšanai, kā arī Nacionālā muzeju krājuma priekšmetu restaurācijai speciālisti, sadarbojoties ar nevalstiskajām organizācijām, projektu konkursos piesaistīja 2 920 eiro.

2.2. Iestādes darbības rezultāti

MMA darbs pārskata gadā tika veikts atbilstoši Vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem, nosakot prioritātes un rezultatīvos rādītājus, respektējot COVID pandēmijas un epidemioloģisko ierobežojumu ietekmi.

2.2.1. Vadības un organizatoriskā darba prioritātes un veiktie uzdevumi:

- veikta MMA muzeju darbības organizēšana saskaņā ar tiešās valsts pārvaldes iestādes darbības modeli, aktualizēti iekšējie normatīvie akti;
- darba organizācijā tika ieviestas izmaiņas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” un to grozījumu aktuālajām prasībām, palielinot vai samazinot muzeju pieejamību, organizējot attālināto un daļēji attālināto darbu MMA struktūrvienībās, kā arī bija apgrūtināta izstāžu plānošana un īstenošana, bija jāveic izmaiņas un regulāra pārplānošana;
- muzejos ieviesta iespēja iegādāties ieejas biļetes aplikācijā *Mobilly*, projekta pasūtītājs un vadītājs bija Latvijas Muzeju biedrība;
- uzsākta jaunas ugunsdrošības un tehniskās apsardzes signalizācijas sistēmas ierīkošana Ojāra Vācieša muzejā;
- noslēgts sadarbības līgums ar Latvijas Laikmetīgo mākslas centru un īstenots festivāls “Survival kit” MMA Rīgas muzejos;
- veikti divi iepirkumi un īstenoti projekti - 1) Raiņa muzeja “Jasmuiža” ekspozīcijas “Dzejnieka tapšana” dizaina un tehniskais projekts; 2) izstādes „Piecdesmit Rozentāla zīmējumi” iekārtošanas projekta realizācija J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā.

2.2.2. Krājuma darbs

Memoriālo muzeju apvienībai ir divi krājumi – Ojāra Vācieša muzeja krājums un Andreja Upīša memoriālā muzeja krājums. Pārējo MMA struktūrvienību kolekcijas atrodas Rakstniecības un mūzikas muzeja valdījumā, jo, īstenojot Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja reorganizāciju un izveidojot Memoriālo muzeju apvienību, tika saglabāts vienots Rakstniecības, teātra un mūzikas materiālu krājums Rakstniecības un

mūzikas muzeja (turpmāk – RMM) valdījumā. Institūciju sadarbību nosaka Sadarbības līgums, kurš definē kolekciju papildināšanas, materiālu deponēšanas ekspozīcijām un izstādēm kārtību. Ir izveidota MMA un RMM apvienotā Krājuma komisija, kas izskata arī aktuālos sadarbības jautājumus.

Ojāra Vācieša muzeja krājums

Ojāra Vācieša muzeja krājumā pārskata gadā glabājās 22 652 vienības, t.sk. pamatkrājumā 16 917 vienības. Kopējais jauniegūto vienību skaits – 252, t.sk. pamatkrājuma vienību skaits 211, saņemtas kā dāvinājums.

Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā kopā ir ievadītas 5405 vienības, no tām pārskata gadā 1655 vienības.

Uz 2020. gada 1. janvāri finansiāli novērtētas 14 412 vienību jeb 64% no krājuma vienību kopskaita, pārskata gadā finansiāli novērtētas 1149 vienības.

Pārskata periodā eksponētas 2 512 pamatkrājuma vienības, pamatekspozīcijā izmantotas 2 471 pamatkrājuma vienības, izstādēs muzejā – 41 pamatkrājuma vienība, pētnieciskajam darbam muzeja krātuvē – 2 038 (236 izmantoja muzeja darbinieki, 1802 ārpusmuzeja lietotāji), digitālo attēlu izgatavošanai – 815 (530 izmantoja muzeja darbinieki, 285 ārpusmuzeja lietotāji).

Krājumā tiek turpināta krājuma priekšmetu esības pārbaude, pārskata gadā tā ir veikta 1518 vienībām, no tām piecām tika konstatēti būtiski bojājumi.

Izstādē “Pūces ligzdas dārgumi. Veltījums Ludmilai Azarovai” eksponēja 26 pamatkrājuma vienības un izstādē “Fotogrāfa Vilhelma Mihailovska fotostāsts “Atgriešanās”” – 15 pamatkrājuma vienības.

Andreja Upīša memoriālā muzeja krājums

Andreja Upīša memoriālā muzeja krājumā pārskata gadā glabājās 33 793 vienības, t.sk. pamatkrājumā 31 390 vienības.

Uz 2020. gada 1. janvāri finansiāli novērtētas 16 421 vienības jeb 49% no krājuma vienību kopskaita.

Krājumā tiek turpināta krājuma priekšmetu esības pārbaude, pārskata gadā tā ir veikta 3 041 vienībām.

Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā ir ievadītas 26 488 vienības jeb 78% no kopējā vienību skaita.

Pārskata periodā eksponētas 7 728 pamatkrājuma vienības, pamatekspozīcijā izmantotas 7 782 vienības (no tām 7 699 pamatkrājuma vienības), izstādēs muzejā – 22 pamatkrājuma vienības, pētnieciskajam darbam muzeja krātuvē – 2 494, izmantoja muzeja darbinieki, digitālo attēlu izgatavošanai – 22.

Muzejs ir deponējis 7 vienības (kara laika eglīšu rotājumus, grāmatas) Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejam.

Ārpus muzeja izstādē Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja jaunajā ekspozīcijā “Padomju gadi” eksponētas 7 krājuma vienības.

Pārskata gadā Andreja Upīša memoriālmājā Skrīveros eksponēto pamatkrājuma vienību skaits ir 109, pamatekspozīcijās izmantotas 104 vienības (no tām 96 – pamatkrājuma vienības), izstādē muzejā “Ratos kopā ar Brīviņa kungu” – 15 vienības (no tām 13 – pamatkrājuma vienības) un “Andreja Upīša mājai un dārzam – 100” – 22 pamatkrājuma vienības.

2021. gadā restaurēti 4 gaismekļi.

Citos MMA muzejos

Pārskata gadā apstrādāti un Rakstniecības un mūzikas muzeja (turpmāk – RMM) krājumā nodoti 264 priekšmeti: J. Rozentāla kolekcija papildināta ar 1 priekšmetu, Raiņa muzeja “Jasmuiža” kolekcija papildināta ar 12 priekšmetiem, Raiņa un Aspazijas muzeja kolekcija – ar 251 priekšmetu.

Raiņa un Aspazijas mājā veikta esības pārbaude 943 priekšmetiem – dzejnieku personīgās bibliotēkas grāmatām. 6 bibliotēkas vienības izsniegtas pētniecībai: 2 muzeja darbiniekiem, 4 – ārpusmuzeja lietotājiem. Turpināta Raiņa un Aspazijas personīgās bibliotēkas digitalizācija, RMM iesniegta 901 datne.

2.2.3. Pētniecības darbs

MMA pētnieciskā darba stratēģiju un izstāžu politiku nosaka Zinātniskā padome. Pārskata gadā paveiktais:

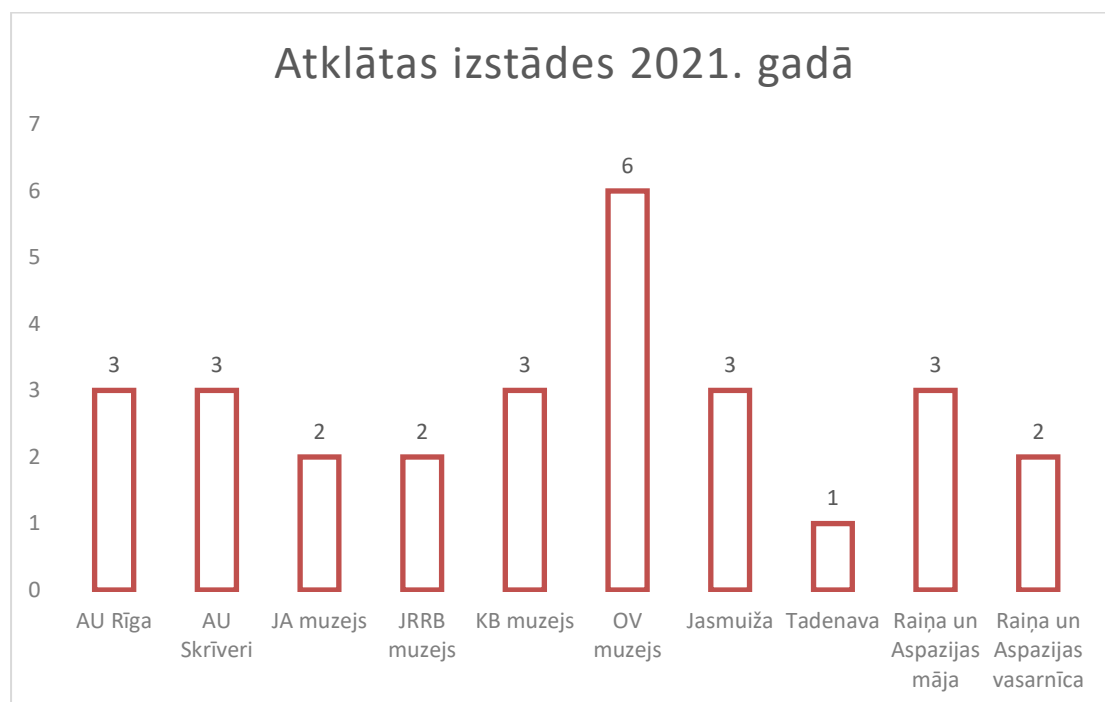
- **Publikācijas.** Jāņa Akuratera muzejs sadarbībā ar Jāņa Akuratera biedrību izdeva rakstu krājumu “Svētdienas domraksti”, kas apkopo gan muzeja darbinieku pētniecības rezultātus, gan arī skolēnu domrakstu konkursa laureātu darbus. MMA muzeju speciālisti sagatavoja pētniecībā balstītus stāstus vietnei www.memorialiemuzeji.lv, pārskata gadā publicētie stāsti – “Rozentālu viesistaba”, “Empātiskais Blaumanis”, “Laiks slidotavai”, “Par ko man neiznāk dzeja iz manām sirdssāpēm”, “Pēdējā fotogrāfija jūrā”, “Andrejs Upīts un kaķi”, “Ojārs Vācietis un dabas aizsardzība” u.c. un digitālās izstādes “Aspazijas atklātnes”, “Zelts” un “Rainis un vilcieni”. Kopumā dažādu institūciju izdevumos publicēti 20 pētnieciskie raksti.
- **Zinātniskie lasījumi.** Vairāki MMA muzeju speciālisti piedalījās un nolasīja referātus Jāņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzeja organizētajos zinātniskajos lasījumos “Jānim Porukam 150”, kā arī pētniecībā balstīti referāti tika nolasīti MMA Muzeju nakts publiskajā tiešsaistes pasākumā “Robežas! Robežas...Robežas?” un Raiņa un Aspazijas mājas rīkotajos zinātniskajos lasījumos “Dzīvnieku brīvība: Aspasia@Animalium”.

Pētniecības rezultātu un Nacionālā muzeja krājuma priekšmetu pieejamības nodrošināšanai īstenots izstādes “Piecdesmit Rozentāla zīmējumi” iekārtošanas projekts, izstrādāts izstādes “Nezināmais Barons” satura projekts un uzsākta iekārtošanas īstenošana, izstrādāts dizaina tehniskais projekts ekspozīcijai par Raiņa ģimnāzijas un studiju gadiem “Dzejnieka tapšana”;

Pandēmijas situācija un epidemioloģiskās drošības pasākumi iespaidoja pētniecības darba norisi – Rakstniecības un mūzikas muzeja krātuve (tur glabājas sešu MMA pārstāvēto personību un saistītās kolekcijas) bija slēgta pētniekiem kopš 2020. gada decembra vidus līdz 2021. gada jūnijam. Tomēr apvienības speciālisti izstrādājuši un dažādu institūciju organizētās konferencēs nolasījuši 17 referātus.

2.2.4. Ekspozīcijas un izstādes

MMA muzejos atklāja 28 izstādes, līderis izstāžu skaita ziņā pārskata gadā ir Ojāra Vācieša muzejs.

Ņemot vērā pandēmiju un apstākli, ka 2021. gadā muzeji ilgu laiku bija apmeklētājiem slēgti, 16 izstāžu eksponēšana pārskata gadā vispār tika atcelta.

Pārskata gadā sadarbībā ar Laikmetīgās mākslas centru tika rīkots starpdisciplinārs festivāls “Survival kit”, kura ietvaros visos MMA muzejos, kas atrodas Rīgā, bija apskatāmas Latvijas un ārvalstu mākslinieku izstādes, kas veltītas sabiedrības novecošanās tēmai.

Ojāra Vācieša muzeja izstāde “Viņi un sirdsapziņa. Māris Čaklais, Ludmila Azarova un Ojārs Vācietis” bija skatāma Saldus bibliotēkā un pēc tam pārvesta uz Liepājas Latviešu biedrību, un vēlāk uz Alūksnes Kultūras centru. Raiņa un Aspazijas vasarnīcas izstāde “Aspazija. Vētra” bija eksponēta Koprades laboratorijās Siguldas dzelzceļa stacijas laukumā.

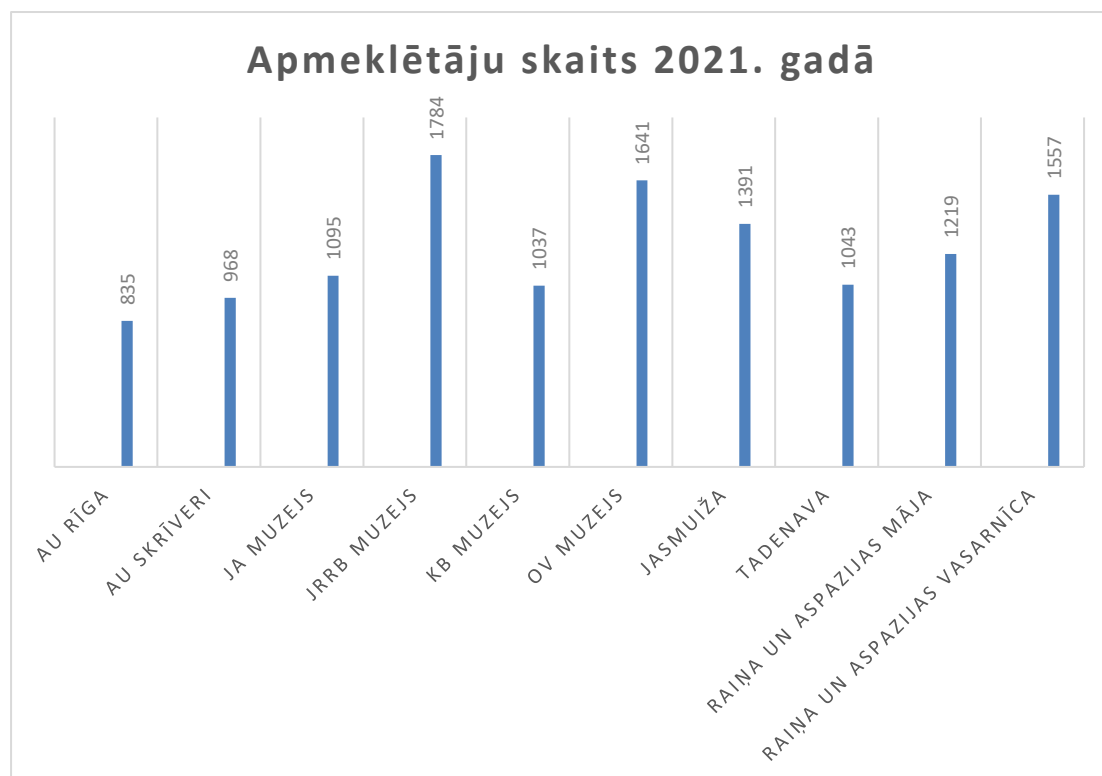
Pārskata gadā personību stāstu vietnē www.memorialiemuzeji.lv bija publicētas trīs digitālās izstādes “Zelts”, “Rainis un vilcieni” un “Aspazijas atklātnes”.

2.2.5. Darbs ar apmeklētājiem, muzeju izglītojošās programmas un realizētie projekti

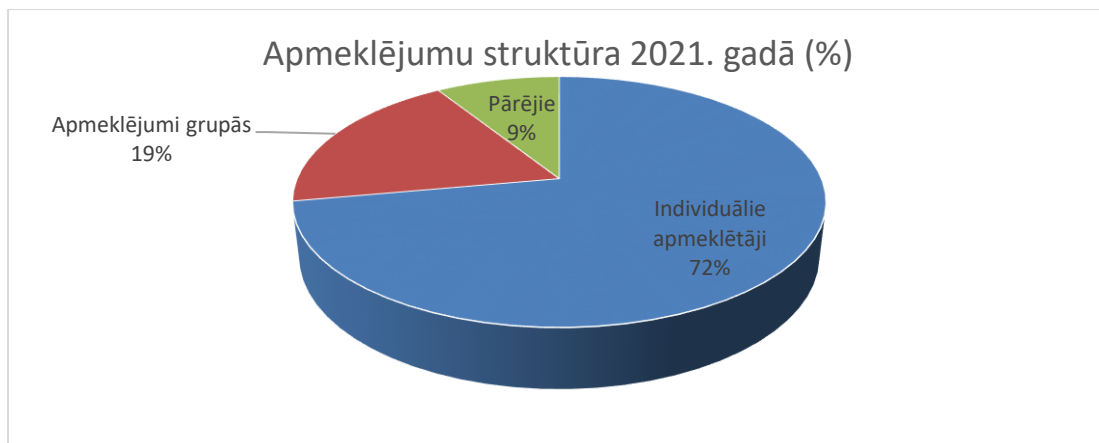
2021. gadā iestādes darbību būtiski ietekmēja jaunā koronavīrusa *Covid-19* pandēmija un tās ierobežošanas pasākumi. Muzeji apmeklētājiem bija slēgti no 2020. gada 21. decembra līdz 2021. gada 5. jūnijam un no 21. oktobra līdz 16. novembrim. Arī laikā, kad muzeji bija atvērti apmeklētājiem, darbs tika organizēts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” un to grozījumu aktuālajām prasībām, palielinot vai samazinot muzeju pieejamību. Muzeji savu darbu ar apmeklētājiem lielā mērā šajā periodā pārnēsa uz digitālo vidi, tiekoties ar apmeklētājiem gan *Zoom*, gan *Fb*, *Youtube* platformās, bet šos apmeklētājus neuzskaitīja, tāpat arī Muzeju nakts pasākums tika rīkots tiešsaistē; tas ir pasākums, kas vienmēr pulcē ievērojamu apmeklētāju skaitu, bet šoreiz šie apmeklētāji netika iekļauti muzeju statistikā.

Iepriekš minētais sniedz skaidrojumu būtiskajam apmeklējumu skaita kritumam, kas vērojams, pat salīdzinot ar 2020. jeb pirmo *Covid-19* pandēmijas gadu, proti, 2021. gadā apvienības muzeju apmeklējumu skaits ir 12 570. 2020. gadā tas bija 17 839, 2019. gadā – 44 047.

Visapmeklētākie no MMA muzejiem bija Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs, Ojāra Vācieša muzejs un Raiņa un Aspazijas vasarnīca.

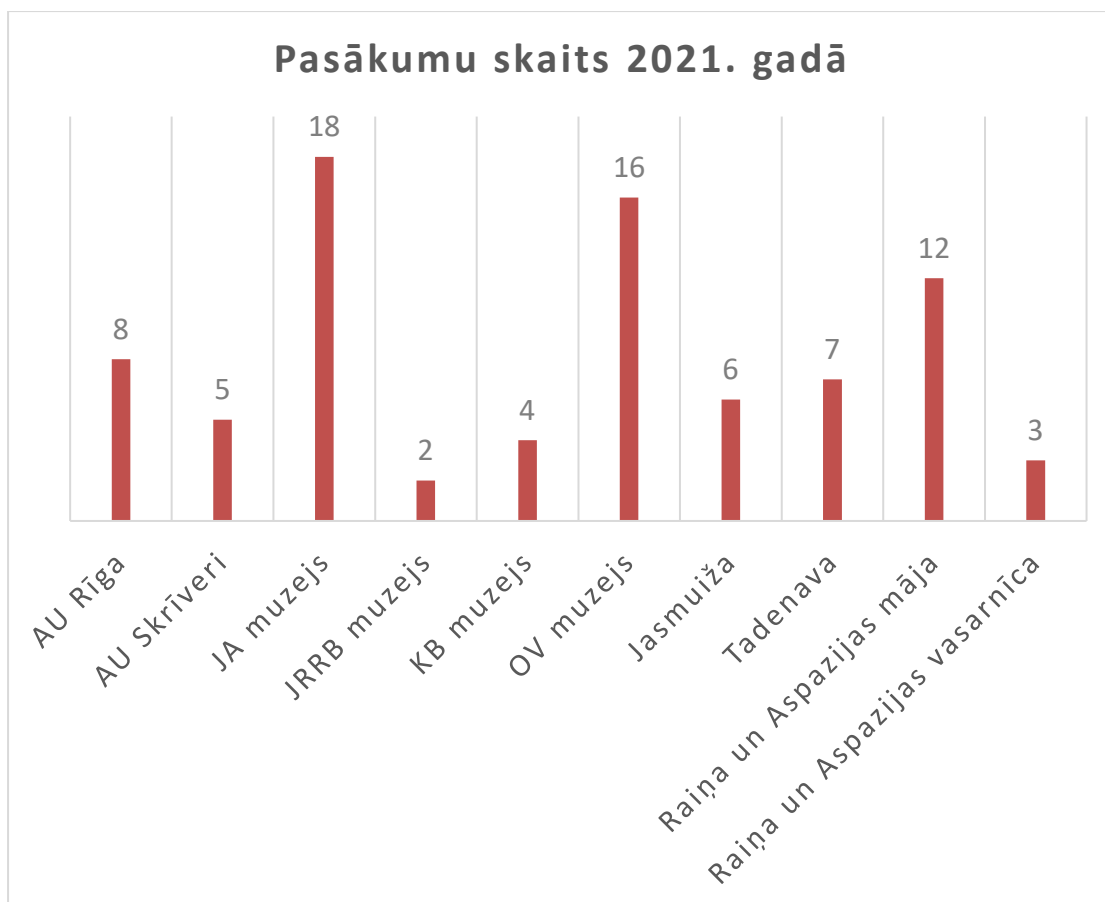

MMA muzejos 72% no kopējā apmeklējumu skaita sastādīja individuālie apmeklētāji.

Ārvalstu tūristi muzeju apvienības griezumā veido nelielu apmeklētāju segmentu, tomēr pirms pandēmijas tie veidoja lielāko apmeklētāju daļu J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā. Jāatzīmē, ka 2021. gadā, salīdzinot ar 2020. gadu, bija novērojams ārvalstu tūristu skaita pieaugums: 2020. gadā MMA muzejus apmeklēja 354, 2021. gadā – 1539 ārvalstu tūristi.

Apvienības muzeju organizēto pasākumu skaits sarucis līdz 81 pasākumam gadā, lielai pasākumu daļai notiekot tiešsaistes režīmā.

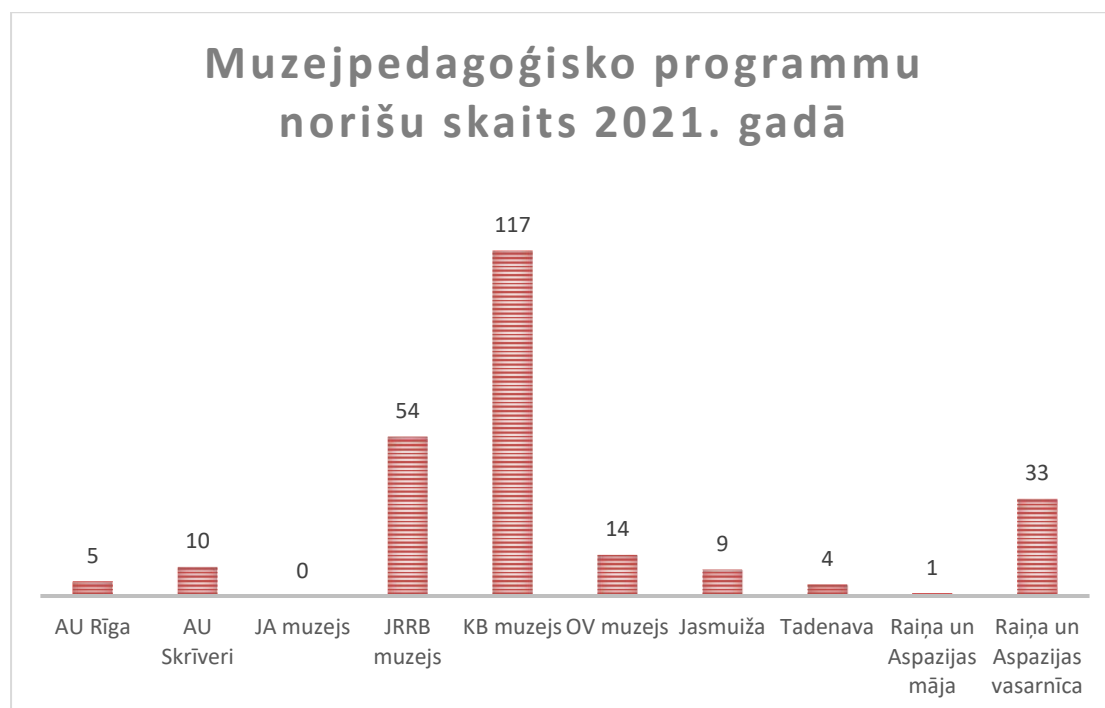
Visplašākais tematisko pasākumu klāsts ir Jāņa Akuratera muzejā, 2021. gadā piedāvājot piedalīties 18 pasākumos, otrajā vietā aiz sevis atstājot Ojāra Vācieša muzeju un trešajā – Raiņa un Aspazijas māju.

Īpaši var izcelt sarīkojumu ciklus: Jāņa Akuratera muzejā “Māksla Akurateru mājā”, “Liktenīgā”, Raiņa un Aspazijas mājā “Pasaules literatūras vakari”, Andreja Upīša memoriālajā muzejā “Latvietis un viņa izvēle” un romānu sērijas “Es esmu...” sarunas.

Raiņa un Aspazijas vasarnīcā tiek piedāvāta īpaša programma cilvēkiem ar redzes traucējumiem “Sajūtu ceļojums”, kas ietver arī audiālu ceļojumu dzejnieku memoriālajās telpās vasarnīcas 2. stāvā un šādi risina arī pieejamības problēmu cilvēkiem ar kustību traucējumiem; programma nodrošina unikālu pieredzi –, izmantojot acu apsēju, taustes, skaņas, smaržas ceļojumā var doties ikviens apmeklētājs. Jāņa Akuratera muzejs izveidojis video ekskursiju pa muzeja otro stāvu cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kuriem nokļūšana otrajā stāvā ir apgrūtināta, vai vispār neiespējama. Video ekskursija ir apskatāma uz planšetes.

Arī pārskata gadā Andreja Upīša memoriālais muzejs turpināja sadarbību ar Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas nodaļu, īstenojot starpdisciplināru projektu, studentiem veidojot ilustrāciju izstādi “Zelts”, veltītu A. Upīša romānam.

Tradicionāli vairums MMA muzeju aktīvi piedalās un/vai rīko Dzejas dienu pasākumus septembra mēnesī.

MMA muzejos tika novadītas 247 muzejpedagoģiskās nodarbības formālās un mūžizglītības ietvaros.

Apkalpoto, ar Latvijas kultūras vērtībām iepazīstināto skolu audzēkņu skaits ir lielāks, nekā 2020. gadā, jo muzeja speciālisti vairākas izglītojošās programmas piemēroja īstenošanai attālināti, izmantojot Zoom platformu. Attālināti reāllaikā īstenota arī izglītības programma pieaugušajiem “30 000 gadu 80 stundās. Mākslas vēstures lekciju cikls”.

2.2.6. Nozīmīgākie saimnieciskie darbi

- veikts malkas plīts remonts Ojāra Vācieša muzejā (izmaksas: 12 667 euro);
- uzsākta jaunas ugunsdrošības un tehniskās apsardzes signalizācijas sistēmas ierīkošana Ojāra Vācieša muzejā (izmaksas: 4 905 euro);
- iegādāti gaisa mitrinātāji Ojāra Vācieša muzeja krātuvei un memoriālajai ekspozīcijai (izmaksas: 748 euro);
- sadarbībā ar valsts akciju sabiedrību “Valsts nekustamie īpašumi” (turpmāk – VNĪ) veikti pasākumi īpašumu uzturēšanā: Raiņa muzejā “Jasmuiža” turpināta muzeja galvenās ēkas jeb bijušās muižas pārvaldnieka mājas atjaunošana: realizējot Kultūras ministrijas 2020. gadā MMA deleģēto uzdevumu “neatliekamo remontdarbu veikšana Raiņa muzejā „Jasmuiža” (Aizkalnes pagasts, Preiļu novads), bij. muižas pārvaldnieka ēkā” (finansējums: 75 800 euro) un attiecīgi starp MMA un VNĪ noslēgto līgumu, VNĪ īstenojis iepirkumu un noslēdzis līgumu ar izpildītāju par logu un ārējo durvju izgatavošanu, logu slēgņu restaurāciju, īstenota ražošana, uzstādīšana – 2022. gadā;

Apsaimniekošanas programmas ietvaros īstenots:

- Andreja Upīša memoriālmājā: divu skursteņu pārmūrēšana,
- Raiņa un Aspazijas vasarnīcā: trupes bojāto konstrukciju un apdares vietu tehniskā apsekošana un bioloģiskā izpēte;
- Raiņa muzejā “Tadenava”: ēku defektu kosmētiskais remonts,
- Raiņa muzejā “Jasmuiža”: koka tilta remonts; A. Paulāna keramikas darbnīcas-cepļa koka dēļu jumta tīrīšana un impregnēšana,
- Jāņa Akuratera muzejā: ieejas kāpņu apmetuma remonts.

2.3. Pakalpojumi un uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

2.3.1. Bezmaksas pakalpojumi

Bezmaksas ieeja ekspozīcijās un izstādēs:

- invalīdiem un viņus pavadošajām personām;
- sociālās aprūpes centru iemītniekiem;
- muzeju darbiniekiem; ICOM biedriem, ICOMOS biedriem;
- Latvijas Kultūras akadēmijas Muzeju un kultūras mantojuma studiju programmas un Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Baltu filoloģijas studiju programmas studentiem;
- Latvijas mākslas profesionālās vidējās izglītības iestāžu izglītojamiem un Latvijas Mākslas akadēmijas studentiem Jāņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejā;
- bērnu namu, internātskolu un speciālo skolu audzēkņiem;
- pirmsskolas vecuma bērniem;
- skolotājam vai audzinātājam, kas pavada audzēkņu grupu.

MMA muzejus ir iespējams apmeklēt bez maksas Starptautiskajā muzeju dienā un Muzeju naktī, muzeja pārstāvētās personības dzimšanas dienā, kā arī katra mēneša pēdējā sestdienā, tādējādi padarot tos vēl pieejamākus ikvienam interesentam.

2.3.2. Maksas pakalpojumi

MMA apmeklētājiem sniedz šādus pakalpojumus:

- pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu piedāvājums;
- gida pakalpojumi;
- muzejpedagoģisko programmu izstrāde un vadīšana;
- lekciju, tematisko pasākumu izstrāde un vadīšana;
- konsultāciju, izziņu sniegšana;
- telpu noma;
- fotografēšanas, filmēšanas muzeja ekspozīcijās nodrošināšana.

Ojāra Vācieša muzejā un Andreja Upīša memoriālajā muzejā tiek nodrošināta muzeja krājuma pieejamība pētniecībai.

Ar visu muzeja piedāvājumu un pakalpojumu cenrādi var iepazīties MMA mājaslapā www.memorialiemuzeji.lv.

2.3.3. Darba laiks

MMA muzeju darba laiks:

- Jāņa Akuratera muzejs Ojāra Vācieša ielā 6a, Rīgā:

O, T, C, Pk, S – 11:00–18:00, Sv, P – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

- Krišjāņa Barona muzejs K. Barona ielā 3, dz. 5, Rīgā:

T – 13:00–19:00, C, Pk, S, Sv – 11:00–18:00, P, O – slēgts

- Ojāra Vācieša muzejs Ojāra Vācieša ielā 19, Rīgā:

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

- Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa muzejs Alberta ielā 12, dz. 9, Rīgā:

T, C, Pk, S, Sv – 11:00–18:00, P, O – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 11:00–19:00.

- Andreja Upīša memoriālais muzejs:

Memoriālais dzīvoklis Rīgā Brīvības ielā 38, dz. 4, Rīgā,

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

Memoriālmāja ar dārzu Daugavas ielā 58, Skrīveros, Skrīveru novadā:

O, T, C, Pk, S – 10:00-17:00, P, Sv – slēgts

Muzejs atvērts vasaras sezonā: no 1. maija līdz 31. oktobrim.

- Raiņa un Aspazijas muzejs:

Raiņa un Aspazijas māja Baznīcas ielā 30, Rīgā

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

Raiņa un Aspazijas vasarnīca Jāņa Pliekšāna ielā 5/7, Jūrmalā

O, T, C, Pk, S – 10:00–17:00, P, Sv – slēgts

No 1. jūnija līdz 31. augustam trešdienās 12:00–19:00.

Raiņa muzejs „Tadenava” Dunavas pagastā, Jēkabpils novadā

T, C, Pk, S, Sv – 10:00–17:00, P, O – slēgts

Apmeklētājiem atvērts vasaras sezonā: no 1. maija līdz 31. oktobrim

Raiņa muzejs „Jasmuiža” Aizkalnē, Preiļu novadā:

T, C, Pk, S, Sv – 10:00–17:00, P, O – slēgts

Apmeklētājiem atvērts vasaras sezonā: no 1. maija līdz 31. oktobrim.

MMA muzeji pēc pieprasījuma un dažādu pasākumu laikā ir atvērti ārpus darba laika.

MMA muzejos informācija ir iegūstama latviešu, krievu un angļu valodā. Jaņa Rozentāla un Blaumaņa muzejā informācijas lapas ir 10 valodās – latviešu, krievu, angļu, vācu, franču, spāņu, zviedru, somu, itāliešu un igauņu. Ojāra Vācieša muzejā un Jāņa Akuratera muzejā ir pieejams audiogids 5 valodās – latviešu, krievu, vācu, franču, angļu. Raiņa un Aspazijas muzeja visās struktūrvienībās ir pieejams audiovizuālais gids latviešu, krievu, angļu, vācu un franču valodā.

Virknē muzeju pārskata periodā ir notikušas ekskursijas personām ar garīgās attīstības traucējumiem. Krišjāņa Barona muzejā sekmīgi īsteno muzejpedagoģiskās programmas bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem. Ojāra Vācieša muzeja audiogidā un Raiņa un Aspazijas muzeja audiovizuālajā gidā ir iekļauta sadaļa cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, piedāvājot nevis klausīties, bet lasīt informāciju. Raiņa un Aspazijas vasarnīca piedāvā īpašu programmu “Sajūtu ceļojums” cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

MMA mājas lapa ir pieejama latviešu, krievu un angļu valodā un piemērota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – redzes traucējumiem.

3. PERSONĀLS

2021. gadā Memoriālo muzeju apvienībā bija 60 amatu vietas. Faktiskais vidējais darbinieku skaits MMA pārskata gadā ir 59, t.sk. 1 iestādes vadītājs (direktors), 6 struktūrvienību vadītāji, 1 struktūrvienības vadītāja vietnieks, 24 speciālisti un 27 atbalsta funkciju veicēji.

2021. gadā amata vietu struktūra MMA netika mainīta.

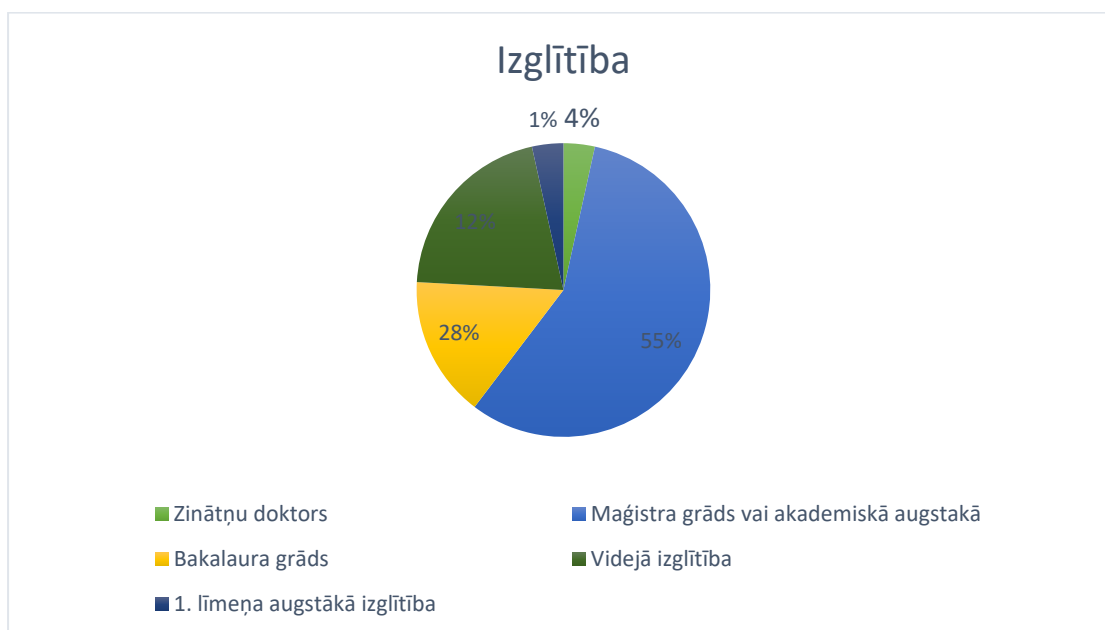
Vidējais atalgojums uz 1 slodzi mēnesī pirms nodokļu nomaksas bija 807 eiro, speciālistiem (t.sk. muzeju vadītājiem) – 977 eiro.

Darbinieku struktūras analīze pēc vecuma un dzimuma rāda, ka Memoriālo muzeju apvienībā pārsvarā strādā sievietes – 80% no visiem strādājošajiem. Arī muzeja speciālistu vidū saglabājas līdzīga proporcija. Darbinieki pārsvarā ir vecuma grupā no 31 gada līdz pensijas vecumam, 25% no strādājošajiem jau ir sasnieguši pensijas vecumu, 10% – līdz 31 gada vecumam.

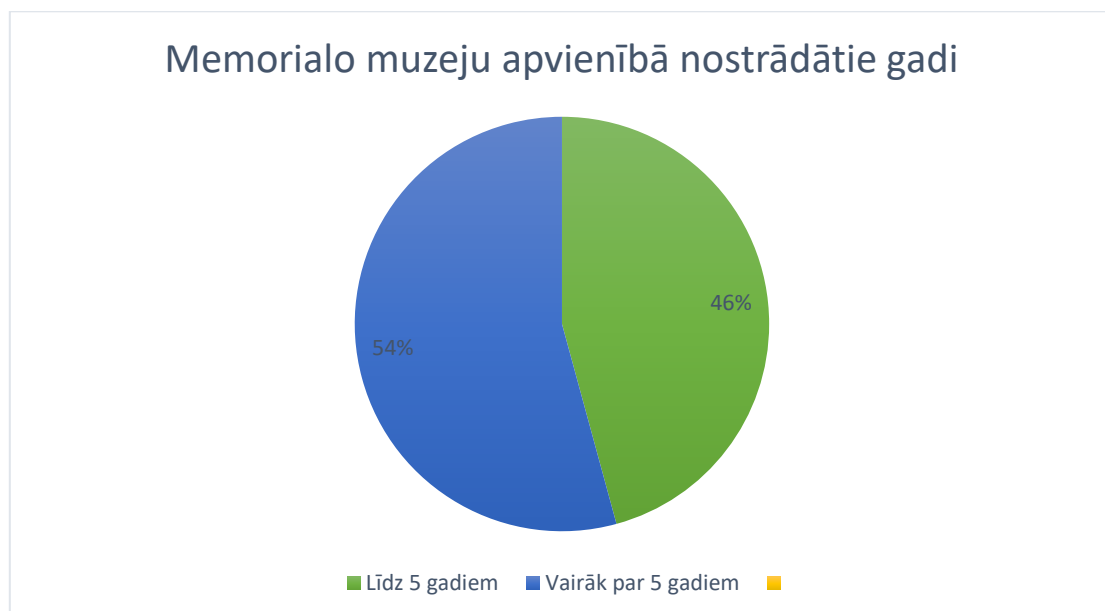

MMA plānoti tiek nodrošinātas darbinieku profesionālās izaugsmes iespējas, sniedzot iespējas apmeklēt dažādus profesionālās kvalifikācijas celšanas kursus un seminārus/vebinārus. Darbinieki piedalījušies galvenokārt attālināti dažādos Latvijas Muzeju biedrības, Kultūras Akadēmijas tālākizglītībasursos, domnīcas *Creative museum* organizētos vebināros un muzeju profilam atbilstošās gan vietējās, gan starptautiskā mēroga tiešsaistes konferencēs.

Pārskata gadā MMA organizēja darbinieku pieredzes un izglītošanas pasākumus: 1) Personību stāstu vietne un digitālie risinājumi; 2) Attālinātās muzejpedagoģijas pavērtās iespējas; 3) *Mobilly* ieviešana.

MMA strādā 2 zinātņu doktori, 32 darbiniekiem ir maģistra grāds vai augstākā akadēmiskā izglītība, 11 – bakalaura grāds, diviem pirmā līmeņa augstākā izglītība un 10 darbiniekiem ir vidējā izglītība. Vairāki darbinieki studē maģistrantūras un doktorantūras programmās.

Sešpadsmit MMA darbinieki muzeju nozarei ir veltījuši vairāk par divdesmit darba gadiem.

4.KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai

2021. gada sākumā kļuva pieejama jaunā Memoriālo muzeju apvienības mājaslapa – Personību stāstu vietne www.memorialiemuzeji.lv. Jaunā vietne kļuva ne tikai par gaidāmo pasākumu, esošo izstāžu un muzeju piedāvāto izglītojošo nodarbību informācijas vietni, bet arī par vietu, kur jebkuram interesentam ir iespēja palūkoties uz muzeju personībām no neierastāka skatpunkta. Mājaslapas publicēšana brīdī tika publicēti seši stāsti un viena digitālā izstāde par muzeju personībām, gada laikā tiem pievienojās vēl vairāki šādi pētnieciski, izglītojoši un tajā pašā laikā arī izklaidējoši stāsti. Mājaslapas apmeklējumu skaits sasniedza 71 209 (2020. gadā – 48 245); atšķirībā no iepriekšējiem gadiem pieaudzis laiks, ko apmeklētājs vidēji pavada lapā.

2021. gada pirmajā pusē un neilgi arī rudenī muzeji bija slēgti, un tobrīd par galveno veidu sabiedrības sasniegšanai kļuva sociālie tīkli. Gan sociālajā tīklā *Facebook*, gan arī mājaslapā publicēti vairāki muzeju speciālistu pētnieciskie raksti, piemēram, Krišjāņa Barona muzejs stāstīja par muzeja vēsturi un Baronu dzimtu, Andreja Upīša memoriālais muzejs dalījās ar dažādiem interesantiem faktiem par muzeja krājuma priekšmetiem vai kādiem neparastākiem un humora pilniem atgadījumiem no Andreja Upīša dzīves.

Lai sasniegtu vairāk interesentu laikā, kad klātienēs pasākumu apmeklētāju skaits bija ierobežots, daudzi pasākumi MMA muzejos t.sk. zinātniskie lasījumi (piem., Jāņa Poruka dzimšanas dienai veltītie lasījumi un “Dzīvnieku brīvība: Aspasia@Animalium”) tika raidīti tiešraidē gan muzeju *Facebook* lapā, gan arī Zoom platformā, piesaistot plašāku auditoriju un arī iesaistot diskusijā tiešsaistes vērotājus. Raiņa un Aspazijas mājas rīkotie “Pasaules literatūras vakari” jau 2020. gadā notika tikai tiešsaistē *Facebook*, un arī 2021. gadā tie turpināja notikt šādā formātā: visvairāk skatītājus sasniedza Kārļa Vērdiņa lekcija “Ievads salīdzinošajā literatūrzinātnē” vismaz minūti skatījušies 850 skatītāju.

Laikā, kad muzeji bija atvērti, informācija par norisēm muzejos tiek izvietota arī sociālajos tīklos: *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*. Arī vairākas atsevišķajās muzeju mājaslapās ir iespējams uzzināt par jaunumiem muzejos (www.aspazijarainis.lv, www.upisamuzejs.lv, www.vaciesamuzejs.lv).

Sociālajos tīklos īstenotas vairākas akcijas un, izmantojot reāllaika mārketingu, reaģēts uz aktuāliem notikumiem, piemēram, spontāna 1. aprīļa akcija #Muzejsjoko Latvijas muzeju vidē, kur iesaistījās vairāki Memoriālo muzeju apvienības muzeji un veidoja mēmes par tēmām, kas saistītas ar muzeju vai personību (Raiņa un Aspazijas vasarnīcas ierakstam teju 190 000 skatījumu). Oktobrī, kad Latvijā ienāca lielveikalu ķēde “Lidl”, tirgotāju vidū izcēlās tā sauktie “banānu kari”, kad pēkšņi strauji pazeminājās banānu cenas visos veikalos. Uz to reaģēja arī sabiedrība, izmantojot to, lai reklamētu savus produktus. Atrodot Raiņa dienasgrāmatā ierakstu par to, ka “divi banāni dara labu”, arī Raiņa un Aspazijas vasarnīca iesaistījās šajā aktivitātē. Par tradīciju jau kļuvis Raiņa muzeja “Jasmuiža” keramikas konkurss sociālajā tīklā *Facebook*, savukārt Andreja Upīša memoriālais muzejs aicināja skolēnus ziemā veidot pašiem savus Laimes lāčus, rezultātus publicējot muzeja *Facebook* lapā.

MMA izvietojusi informāciju arī citās internetvietnēs: www.muzeji.lv, www.liveriga.lv, www.latvia.travel.lv, www.kurpes.lv, kā arī to novadu mājaslapās, kur atrodas MMA muzeji.

Regulāri atjaunota un apmeklētājiem sniegta informācija par muzeja pakalpojumiem un aktualitātēm muzeju informatīvajos stendos, vestibilos un pie muzeju fasādēm. Noritējusi aktīva komunikācija ar plašsaziņas līdzekļiem, regulāri sūtītas preses relīzes par MMA aktualitātēm: publikācijas presē (Latvijas Avīze, Diena, Kultūras Diena, IR u.c.), informācija par notiekošo pastāvīgi izvietota populārākajās interneta vietnēs (www.lsm.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.diena.lv, www.satori.lv u.c.), pārraidīti sižeti televīzijā (pārsvārā LTV1, LTV7, TV3) un radio (LR1 Ziņas, LR1 Kultūras rondo, LR1 Vietu lietas Latvijā, LR3, LR4, u.c.), informācija par pasākumiem un jaunumiem, kas saistīti ar Latvijas Kultūras kanonā esošajiem darbiem vai personām, ievietoti arī mājaslapā www.kulturaskanons.lv.

Laikā, kad muzeji bija atvērti, kā īpaši komunicēti pasākumi izceļami:

- 1) Laikmetīgās mākslas festivāls “Survival kit 12”. Līdzās Latvijas laikmetīgās mākslas centra publicitātes pasākumiem Memoriālo muzeju apvienība izveidoja video stāstu sēriju par festivāla darbiem muzejos. Katrs muzejs interpretēja vienu no muzejā eksponētajiem darbiem saistībā ar muzeja personību. Kopumā tika radīti seši videostāsti (3 min. gari, operators Aldis Šēnbergs), kurus noskatījās teju 5000 cilvēku.
- 2) Muzeju nakts 2021. Muzeju nakts šajā gadā notika gan attālināti, gan arī klātienē dažu muzeju āra teritorijās. Par plašo tiešsaistes pasākuma programmu “Robežas! Robežas... Robežas?” bija informācija ne tikai muzeju mājaslapās un sociālajos tīklos, bet arī ziņu portālos (www.diena.lv, www.lsm.lv), notika arī radio intervijas ar pasākumu organizatoriem.
- 3) Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas nodaļas studentu izstāde “Zelts” Andreja Upīša memoriālajā muzejā. Izstāde bija veltīta A. Upīša romāna 100. gadadienai, tā tika reklamēta gan sociālajos tīklos, gan muzeju mājaslapās, gan arī pārvērsta digitālajā izstādē mājaslapā www.memorialiemuzeji.lv. Izstāde viesojās gan LTV Kultūras ziņas, gan raidījums “Kultūras rondo”.
- 4) Programma “Sajūtu ceļojums” Raiņa un Aspazijas vasarnīcā. Taktils sajūtu piedzīvojums, kas ļauj caur maņām – dzirdi, tausti un smaržu – iepazīt dzejnieku sajūtu pasauli un muzeju kā draudzīgu vietu cilvēkiem ar redzes grūtībām piesaistīja plašu mediju uzmanību (sižeti LTV Kultūras ziņas, LR1 “Kultūras rondo”, radio Skonto ziņas, raksti www.diena.lv, www.lvportals.lv, www.satori.lv u.c.).
- 5) Muzeju pievienošanās Mobilly lietotnei. No 2021. gada ieejas biļetes uz Memoriālo muzeju apvienības muzejiem var iegādāties ar lietotni Mobilly.
- 6) Izstāde “Rainis un Aspazija Dailes teātrī”. Tā kā gada sākumā muzejs apmeklētājiem bija slēgts un izstāde – nupat atvērta, video sarunas un fragmenti no izstādes tika publicēti *Youtube* un *Facebook* (pieejami arī MMA un Raiņa un Aspazijas muzeja mājaslapā), lai šādā veidā informētu apmeklētājus par izstādes saturu.
- 7) Zinātniskie lasījumi “Dzīvnieku brīvība: Aspasia@Animalium”. Pēc zinātniskajiem lasījumiem Radio Naba raidījums “Zootehnikums” bija veltīts

tieši šim pasākumam un Aspazijai – dzīvniecei aizstāvei, tādējādi rosinot diskusijas sabiedrībā.

Programmas “Latvijas skolas soma” ietvaros informēti arī pašvaldību reģionālie koordinatori, reģionālie mediji. Informācija par nodarbībām skolēniem ievietota arī kopīgajā Latvijas muzeju biedrības mājaslapā www.muzeji.lv. Memoriālo muzeju apvienības mājaslapā izveidota atsevišķa sadaļa, kur ērti un viegli iespējams uzzināt visu par muzejpedagoģiskajām nodarbībām un pieteikšanos skolēnu grupām.

Attālināto mācību laikā tika izveidota arī īpaša virtuālā nodarbība Andreja Upīša muzejā – “Andreja Upīša virtuālā bibliotēka: Sūnu ciema zēni”.

2021. gadā arī īstenota atraktīva sociālo tīklu kampaņa par muzejpedagoģisko piedāvājumu muzejos. Izveidoti reklāmas plakāti – kolāžas, kur muzeju personībām “iedotas” dažādas viedierīces, klāt pierakstot asprātīgu tekstu. Reklāmas sociālajos tīklos sasniedza teju 50 tūkstošus sociālā tīkla *Facebook* lietotāju.

Iespēju robežās MMA piedāvā pakalpojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, turklāt 2021. gadā izveidota īpaša programma Raiņa un Aspazijas vasarnīcā cilvēkiem ar redzes traucējumiem un Jāņa Akuratera muzejā – iespēja iepazīt 2. stāvu cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Apmeklētāju izglītošanai nodrošinātas ne tikai pastāvīgās ekspozīcijas un ilgtermiņa izstādes, bet arī regulāra izstāžu aprīte visos MMA muzejos, kā arī muzejpedagoģiskās programmas un pasākumi ar izglītojošu ievirzi.

4.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar iestādes darbu

Muzejos regulāri tiek analizēti ieraksti apmeklētāju atsauksmju grāmatā, apkopoti komentāri un ierosinājumi interneta portālos un e-pastā.

Šī gada laikā komunikācija ar sabiedrību caur sociālajiem tīkliem ir kļuvusi īpaši svarīga. Kamēr muzeji bija slēgti, muzeju lapas sociālajā tīklā *Facebook* kļuva par muzeja un apmeklētāju satikšanās vietu, kur cilvēki aktīvi izteica domas, komentārus un iesaistījās diskusijās gan ar citiem sociālo tīklu lietotājiem, gan muzeju speciālistiem ne tikai ierakstu, bet arī pasākumu tiešraīžu komentāros.

Kā liecina ieraksti, apmeklētāji kopumā ir apmierināti ar MMA muzeju piedāvājumu un tā kvalitāti kā klātienē, tā arī attālinātā darbā. Akcentēta muzeju kvalitāte kā kultūrvēstures objektiem, pasākumu daudzveidība un kultūras vērtība, ekspozīciju un izstāžu kvalitāte, kā arī personāla profesionalitāte.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Atskaites periodā MMA sadarbojusies ar Latvijas Laikmetīgo mākslas centru, Rakstnieku muzeju biedrību PILS, Ojāra Vācieša biedrību, Latvijas Muzeju biedrību, Latvijas PEN klubu, Jāņa Akuratera biedrību, Raiņa un Aspazijas biedrību, Pārdaugavas radošo centru.

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

Katrs muzejs ir iesniedzis 2022. gada plānus, un tur fiksētie pasākumi un darāmie darbi atbilst un turpina galvenās vadlīnijas, kas ir paustas Vidēja termiņa darbības un attīstības stratēģijā (2017–2022), tādejādi nodrošinot ilgtspējīgu un nepārtrauktu attīstību atbilstoši stratēģijā izvirzītajam.

5.2. Galvenie uzdevumi, pasākumi un sadarbības projekti, pētījumi

- izstrādāt apvienības vidēja termiņa darbības stratēģiju 2022.–2032. gadam un nodrošināt sekmīgu muzeju apvienības akreditāciju;
- atvērt apmeklētājiem izstādes “50 Rozentāla zīmējumi” J. Rozentāla un R. Blaumaņa muzejā, “Nezināmais Barons” K. Barona muzejā;
- īstenot Andreja Upīša 140. jubilejas pasākumu programmu Andreja Upīša memoriālajā muzejā Rīgā un Skrīveros;
- veikt personību kolekciju pētniecību, rezultātus publicējot konferencēs, izstādēs, digitālu izstāžu un stāstu formātā;
- virzīt muzeju atjaunošanas projektus, īpaši Raiņa muzeja “Jasmuiža” centrālās ēkas atjaunošanu un ekspozīcijas “Dzejnieka tapšana” izveidi;
- pilnveidot muzejpedagoģiskā piedāvājuma kapacitāti, īstenojot programmu “Latvijas skolas soma”;
- aktualizēt rīcības plānu kultūras mantojuma saglabāšanai ārkārtas situācijās.

5.3. MMA finanšu saistības

MMA nav reģistrētas ilgtermiņa finanšu saistības, bet ir īstermiņa, viena gada laikā kārtojamas, saistības par precēm, pakalpojumiem, komunālajiem maksājumiem un ieturētajiem nodokļiem, kas tiks apmaksātas pārskata gada laikā.

Sagatavoja:

Direktores vietniece attīstības darbā

Sanita Kossoviča